Juliol 2022

I N F O C A M P

BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'AJUNTAMENT DE MIRALCAMP N. 3

Agrària de Miralcamp: poder creure en el futur

Una troballa històrica: el mapa de les partides

L'hoquei patins reviu a Miralcamp després de 40 anys

Què en penseu?

Els gossos de Miralcamp poden presumir d'amo? I nosaltres, podem presumir de poble?

En l'anterior número d'Infocamp, en un article de Jaume Verdés Torres, us instàvem a fer que el vostre gos pogués presumir d'amo a través del compliment de certs deures, com ara el de regular la presència d'excrements canins a la via pública, parcs i jardins del nostre municipi a través de la seva recollida. Aquest petit gran acte de responsabilitat serà agraït tant pel nostre fidel amic, que no sap fer-ho, com per la resta de la població i, fins i tot, pels visitants.

A tothom, miralcampins, gent de fora vila, i fins i tot als gossos, els agrada moure's per igual en un entorn agradable, net i cuidat, perquè saben que el nostre és un poble bonic que mereix una bona imatge i salubritat. És per això que Miralcamp té una Ordenança reguladora de tinença i protecció dels animals que, aprovada el 24 de setembre del 2020, ens situa, a escala municipal, en l'avantguarda administrativa i jurídica en el benestar i defensa d'aquesta fauna, però també de tot el poble. Tot i això, la voluntat dels veïns i veïnes a l'hora de complir amb la normativa és l'altra part de l'engranatge necessària perquè aquesta normativa sigui efectiva. El dia que tots els tenidors d'aquests animalons assumeixin la seva responsabilitat com a amos i mestresses i com a veïns i veïnes, i compleixin amb els seus deures per regular la presència d'excrements i evitar problemes de salut pública i comunitària, faran de Miralcamp un poble encara millor i podrem dir, finalment, que els gossos presumeixen d'amo tant com nosaltres presumim de poble!

Fotografia: Blue Bird (Pexels)

Edita: Ajuntament de Miralcamp
Avinguda Països Catalans, 1, 25242 Miralcamp, Lleida
Continguts i producció: Plandora SCP
Disseny i maquetació: Aida Pallàs
Redacció: Marta Argilés, Josep A. Pérez i Marina Pallàs Barta

Fotografia de portada: Xavier Soberà Torres
Fotografia de contraportada: Xavier Soberà Torres
Impressió: GoPrinters
Dipòsit legal: L 165-2021

04
Esports: Isidre Brufau Sans revifa l'hoquei a Miralcamp

06
Fem història! *Una nomenclatura ancestral recollida en un mapa històric*

08
Agrària de Miralcamp: Un cas d'èxit que transcendeix els límits del camp

14
Jordi Calafell Balp: La història d'un músic miralcampí a les espanyes

17
HYGIA PECORIS, SALUS POPULI. La matança del porc: tradició i sanitat

18
Què es cou a Miralcamp? Gaspatxo de maduixes i alvocat

19
Extra, extra!

N. 3

La fórmula innovadora d'Isidre Brufau Sans revifa l'hoquei a Miralcamp

Text: Josep Anton Pérez
Fotografies: Cedides per Isidre Brufau Sans

L'afany per l'esport sobre quatre petites rodes i l'estic a la mà. Aquest ha sigut el detonant perquè Miralcamp recuperi el seu vincle i compromís amb l'hoquei patins, i ho ha fet sota el guiatge i afany de Brufau. Tècnic esportiu format al planter d'INEFC de Lleida i jugador a Miralcamp, Bell-lloc i Llista Blava de Lleida, Brufau ha decidit aplicar la seva forma personal de fomentar l'esport al seu poble natal.

Amb la complicitat de l'Ajuntament de Miralcamp, que ha facilitat la compra del material esportiu, Brufau ha arrencat el projecte de l'escola OK-XS amb la voluntat que l'hoquei sigui l'argument per fomentar l'activitat física entre infants i adolescents. Brufau ha implantat una metodologia personal i alternativa de formar els nous esportistes sobre els patins, combinant altres materials que no són propis de l'hoquei, però que aporten coneixement i experiència, i que en definitiva fan més completa la formació. L'objectiu és aconseguir que els infants i joves que estan en etapes d'iniciació a l'hoquei puguin tenir més facilitats a l'hora de practicar-lo.

En poc temps, el projecte va ser recollit pel Consell Esportiu del Pla d'Urgell, per les característiques diferenciadores implementades per Brufau, com ara aprendre els conceptes bàsics de l'hoquei amb menys material de l'habitual i menys espai i nombre de jugadors a pista. Així, l'ens comarcal ha passat a incorporar-ho al seu programa d'activitat.

Actualment, l'escola compta amb una trentena d'alumnes de quatre a dotze, que han après a patinar ràpidament gràcies a la tècnica d'aprenentatge implantada per Brufau. Pel tècnic pla urgellenc, un dels avantatges d'aquesta fórmula és poder iniciar en el patinatge i l'hoquei a nois i noies en edat avançada.

Els alumnes de l'escola OK-XS poden entrenar entre un i dos dies al pavelló municipal de Miralcamp, i també competir amb jugadors del mateix nivell d'altres clubs de la demarcació.

L'època daurada de l'hoquei al turó del Pla d'Urgell

Magí Prats Pallàs va ser un dels privilegiats joves de Miralcamp que va formar part de l'elit del club d'hoquei d'aquest municipi del Pla d'Urgell, un grup de poc més d'una quinzena de joves d'entre dotze i dinou anys, sota les ordres de Ramon Masot Ibars i la coordinació de Montse Carulla Solé, van competir, al voltant d'una dècada, amb els clubs de les Borges, Juneda o el Llista Blava de Lleida.

Magí recorda els entrenaments en la pista descoberta –on ara se situen les piscines municipals –, que es feien fins que es va construir el pavelló poliesportiu, i també les competicions amb els clubs catalans. A Lleida hi havia pocs clubs d'hoquei, per la qual cosa la lliga era molt curta, i es completava amb la competició amb equips de Barcelona.

El porter de Miralcamp, que ara té cinquanta-tres anys, va formar part de l'equip durant vuit anys, un esport que en aquells anys era tota una novetat, quan en la comarca no havia sorgit ni tan sols el Mollerussa o el Bell-lloc, que més tard despuntarien.

Encara que, aleshores, l'Ajuntament de Miralcamp va donar suport a la iniciativa, el pressupost era força precari. Magí Prats Pallàs explica que en les files del club militava qui seria el cantautor local Joan Francesc Dalmau. Un tiet del músic entrenava l'equip del Pla de Santa Maria. "El bon home guardava els estics usats per l'equip de l'Alt Camp i ens els portava a Miralcamp", recorda Magí.

Amb els anys, l'hoquei local va desaparèixer, absorbit per l'auge del futbol, un esport en principi més funcional i popular. A Miralcamp, però, aquest esport encara continua tenint molts adeptes, així com també les bitlles, remarca Prats, i sembla que serà així per uns quants anys més.

FEM HISTÒRIA!

Ton Solé ens explica tot el que podem deduir d'aquesta nomenclatura ancestral recollida en aquest mapa històric

Un bon dia, a casa del senyor Ibáñez, l'antic secretari de l'Ajuntament de Miralcamp, s'hi va fer-hi una troballa rellevant: la del plànol original de les partides de Miralcamp, amb tots i cadascun dels seus noms i divisions. La rèplica, de fet, està emmarcada i penjada a l'interior de l'edifici consistorial.

Una partida és l'agrupament de parcel·les ubicades en un punt determinat del terme municipal del poble i l'historiador local, Ton Solé, ens explica que van sorgir com a eines geogràfiques per a ús dels pagesos, que necessitaven singularitzar cada una de les propietats i, sobretot, necessitaven posar-hi nom: "la humanitat sempre ha necessitat posar nom a les coses. Si no, una cosa que no té nom, no existeix", indica.

Donat el seu caràcter natural, generalment, els topònims estaven relacionats amb la seva història, com és el cas de les partides de Bellfort i del Molinet; amb la seva situació geogràfica, com passaria amb la partida del Pla de Dalt; amb el tipus de cultius, cas de la partida de la Boletera; o, si més no, amb l'antic propietari, com podria passar amb la de Clot Agulló.

Per aquest mateix motiu, d'una partida se'n pot extreure força informació d'entrada, senzillament a partir de la seva ubicació i el seu nom: "És natural que una partida reflecteixi la seva vida social i econòmica", assegura Solé. El fet, afirma, és que cada partida té una singularitat indiscutible i es classifica en funció de les altres o per oposició a les altres. El miralcampí també puntualitza que, tot i l'evolució i els canvis en les partides, s'han mantingut topònims difícils de relacionar i explicar si no es coneix la seva història. A més, remarca que una cosa va ser la creació administrativa d'unes partides municipals adscrites al domini jurídic de l'ajuntament corresponent (com passa amb el mapa de Miralcamp) i, una altra, l'imaginari popular preexistent de la rodalia natural del municipi: "Un exemple és la partida del Molinet, que no surt al mapa, però que els veïns de Miralcamp atribueixen a la part del municipi on hi va haver un molí per fer l'electricitat del poble, anomenant-la així", conclou.

Fotografia: Imatge del mapa original trobat a casa del senyor Ibáñez, antic secretari de l'Ajuntament, de les partides de Miralcamp

Agrària de Miralcamp

UN CAS D'ÈXIT QUE TRANSCENDEIX ELS LÍMITS DEL CAMP

La pagesia té futur, i és escrit pels empresaris agraris que cooperen per innovar dia rere dia

Text: Marina Pallàs Barta
Fotografies: Josep Anton Pérez i Xavier Soberà Torres

Miralcamp és segurament un dels pocs pobles del món on els joves agricultors senten que tenen un futur lligat a la terra. Tot i que no podem pas assegurar que, donades les circumstàncies extremes i d'escala global amb què ha de batre's el pagès avui dia, aquest futur estigui del tot garantit, sí que és cert que, gràcies a una manera de fer i un tarannà que s'ha establert a la vila i el seu entorn al llarg de generacions, els pagesos encaren el present amb una seguretat excepcional i els joves miren el seu futur i el de la terra amb insòlita esperança. Tot això no és pas casual; el del mirador del Pla d'Urgell és un poble històricament vinculat a la terra i l'aigua, essent l'esperit innovador l'enllaç que uneix el poble amb aquests elements bàsics de la vida. Ja a mitjans del segle XIX, els miralcampins i miralcampines van invertir el seu temps i esforç en fer aflorar l'aigua arreu del territori per convertir-la en la principal font d'energia de la vila, un fet que els situava en la posició de pioners a escala de Catalunya, ja que el poble comptava ja amb les seves primeres fasseres i séquies. Més endavant, aquest caràcter innovador portaria a l'evolució constant de les seves economies agroramaderes, que avui es tradueix en la presència de diverses empreses agroalimentàries cabdals a escala nacional i internacional nascudes i establertes a Miralcamp.

Des d'aquests inicis, amb l'establiment de les primeres col·lectivitats com a subdivisions per administrar el territori i l'aigua de manera eficient, fins a l'actualitat, hi ha hagut un factor de fons immutable: les gents han canviat, però la manera de fer, no. Parlem de la unió, del tret cooperatiu dels miralcampins i miralcampines, una qualitat indispensable a l'hora de treballar la terra alhora que s'idea un futur.

Avui, un dels grans exponents indiscutibles d'aquest caràcter és l'Agrària de Miralcamp – Cooperativa del Camp, una societat fundada el 1954 que des d'aleshores no ha deixat d'evolucionar, innovar i erigir-se com a referent i com la seu des d'on molts pagesos de totes les edats llauren el seu futur, el del poble i el del país. Nascuda al bell mig de la vila principalment amb motiu de la gestió d'un molí d'oli i de la utilització de maquinària agrícola comuna, amb els cultius de les oliveres i cereals com a preponderants i amb les hores de treball com a principal inversió de capital social, després d'un seguit d'inversions en maquinària i nous magatzems, la cooperativa encara canvis rere canvis. L'entrada amb força del cultiu de panís als anys setanta va fer que es construïssin unes sitges i assecador de panís, una inversió determinant pel desenvolupament de la cooperativa. Uns anys més tard, cap a finals dels setanta, la comarca va rebre el cultiu de la fruita dolça, al qual la cooperativa també va decidir abocar-se, protagonitzant fins i tot una fita important com és la creació de l'Agrupació de Defensa Vegetal, que buscava fer més racional l'aplicació de productes fitosanitaris a la fruita.

Santi Vergé Fallada:

"És curiós que, a Miralcamp, un poble de menys de 1.500 habitants, hi hagi dues cooperatives, una que comercialitza fruita i, l'altra, cereals i serveis. Això ja et diu molt del tarannà del poble"

En tot aquest periple, l'aliança entre la visió dels joves i l'experiència i expertesa dels més grans va resultar clau per expandir-se i obrir-se a la comarca, dues fites assolides a través de l'arribada d'un Consell Rector molt jove l'any 1995, que d'entrada –i amb gran encert– va decidir ampliar la capacitat d'assecatge de panís amb la compra d'un nou assecador l'any 1999. La cooperativa s'acabava de consolidar com a punt neuràlgic dels agricultors del territori amb la instal·lació d'un assortidor de gasoli –obert no només als mateixos socis, sinó a tothom i a preus molt competitius–, la construcció d'un allotjament de temporers, la reforma de les oficines i la construcció d'un nou magatzem pels cereals l'any 2000. Arribada a la cinquantena d'anys i havent experimentat un creixement continuat, l'abril del 2011, els socis compren un terreny de 25.000 metres quadrats per traslladar-se als afores (a dos quilòmetres del poble) i ampliar així les instal·lacions. En aquest punt, es construeix un nou assecador i un magatzem de 3.000 metres quadrats que permet duplicar la capacitat de cereal a comercialitzar, i s'acaba incorporant una caldera de biomassa, l'última gran innovació que està demostrant ser de gran utilitat i que funciona amb el reaprofitament de matèria orgànica, una filosofia que ja ha portat la cooperativa a trobar sinergies amb centres tecnològics de referència més enllà dels confins de Miralcamp i del país.

"Aquesta caldera ha tingut molt èxit enguany especialment, ja que amb l'encariment del gas aquest any, ens ha fet ser molt competitius", explica Ramon Masot Ibars, president del Consell Rector de l'Agrària de Miralcamp, sobre l'eficient invenció, que funciona amb clasques de pinyol d'oliva i restes del canyot del panís que abans s'haurien llençat.

UN NOU PERFIL DE PAGÈS: EMPRESARI, TRANSGENERACIONAL I MULTIDISCIPLINARI

La cooperativa s'ha expandit fins al punt de recollir socis d'altres pobles que no compten amb cooperativa, situant-se en la xifra d'uns 200 socis, la qual la certifica com una de les cooperatives més grans de la comarca, i continua evolucionant amb la renovació de les oficines i la instauració d'una agrobotiga, amb la vista posada en el trasllat definitiu de tota la cooperativa a les noves instal·lacions a principis de l'any que ve.

L'Agrària de Miralcamp ha solucionat en moltes ocasions les inquietuds de la pagesia, i assumir-les i resoldre-les, articulant administració i pagesia, és la seva funció principal: "Miralcamp és principalment un poble agrícola i ramader on la gent ha apostat per l'agricultura, i més especialment, per la de precisió. Hi ha una sèrie de joves que també hi han apostat fort i volen viure de l'agricultura, i Miralcamp és un dels pobles que té aquesta opció, ja que t'ofereix l'oportunitat de guanyar-te bé la vida en el sector. Tot perquè s'ha apostat per la modernització i s'ha invertit. Aquesta ja va ser la intenció dels nostres pares quan van fundar la cooperativa", relata Masot. Aquest bri d'esperança enmig de la incertesa que està vivint la pagesia ha marcat el camí a molts joves que han decidit inclinar-se per aquesta professió amb ànim de rellevar les anteriors generacions i fer-ho de la millor manera possible: "Cada cop es parla més de la falta de relleu generacional i la Catalunya

oblidada; doncs aquest no és el cas de Miralcamp", assenyala Masot referint-se als nous joves que estan iniciant-se professionalment en el món de l'agricultura al poble. Joves d'entre 25 i 35 anys amb estudis secundaris combinen els seus coneixements tècnics amb l'experiència sobre el camp per guanyar-se bé la vida i continuar invertint, comprar maquinària nova i, en definitiva, millorar i enfortir el sector.

"Jo no en dic 'pagesos', en dic 'empresaris agraris', ja que la major part són això, gent que està molt formada, i en moltes ocasions són joves", assegura Santi Vergé Fallada, de la junta de farratges de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i gerent del Consell Rector de l'Agrària de Miralcamp, qui indica que "són gent que tenen coneixements, estan a l'última, són productors de qualitat, molt exigents i que volen viure de la terra." Alguns han estudiat agrònoms, altres, biologia, i la majoria han passat per l'escola agrària.

MÉS ENLLÀ DELS CONFINS DE MIRALCAMP (I DEL PAÍS)

Aquest estret vincle entre innovació i pagesia, amb el bé comú com a màxima i un nou planter de pagesos molt divers, ha donat com a fruits projectes prometedors que han apropat encara més el camp a les universitats, una sinergia única amb un gran potencial per la societat.

Amb la incorporació de la caldera de biomassa, l'últim gran avenç que s'integra a la cooperativa i que funciona amb restes orgàniques que abans s'haurien llençat i que ara s'utilitzen per assecar el panís, tot a través d'un conveni amb la Federació de Cooperatives que permet utilitzar els residus del mateix panís i pinyols d'altres cultius com la nectarina, l'oliva o les clasques d'ametlla per fer funcionar la caldera, es va fer un primer pas cap a l'economia circular. Es tracta d'una caldera gran que redueix la concentració d'aigua fins al 14% perquè es pugui conservar tot l'hivern. Aquest panís es ven a fabricants de pinsos de tot Catalunya destinat principalment a bestiar porcí, gallines i pollastres.

Amb tot, recentment, l'Agrària de Miralcamp ha anat un pas més enllà i ha pres part en un projecte pioner transfronterer junt amb universitats catalanes i franceses per donar encara una altra vida a aquests residus orgànics. Així, aquest passat mes de maig, la Universitat Politècnica de Catalunya presentava un edifici fet íntegrament d'aquest material orgànic.

Ramon Masot Ibars:

"Es tracta d'estar amb la societat que ens envolta, i ser cada cop més respectuosos amb el medi ambient. A un canvi ben explicat i amb l'ajut econòmic convenient, el pagès no s'hi nega quan es tracta de millorar"

Vergé va anar a l'acte de presentació de l'edifici a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès, a Sant Cugat, pertanyent a la UPC, amb qui van col·laborar a través d'un conveni transfronterer entre la Federació, la Universitat de Toulouse, l'Institut de Construcció Francès i la Universitat Rovira i Virgili. "La idea era aprofitar els productes de gra del blat de moro i del gira-sol –panís–, ja que aquí el panís es fa molt alt, fins a tres metres d'alçada, i se n'aprofita la pinya pel gra, però la resta es queda a terra. És aquesta part de la planta que el pagès tritura i enterra i després serveix com a matèria orgànica", explica. Els cooperativistes van veure el gran potencial d'aquesta matèria i van estudiar quin altre ús li podien donar junt amb les universitats. És així com van iniciar-se al projecte SAVASCO, que té per objectiu promoure una construcció més sostenible als Pirineus a través de la seva coordinació amb el sector agrari, junt amb

la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, i que utilitza aquests residus com a materials de construcció i d'aïllament tèrmic i acústic. Hi han estat dos anys treballant i ara els han mostrat el prototip de l'edifici, amb resultats realment sorprenents per Vergé. El prototip que es presentava era una edificació construïda a partir d'una combinació de tiges de blat de moro i gira-sol procedents de la Cooperativa Agrícola Castelló d'Empúries i l'Agrària de Miralcamp.

"Procurem estar al dia, tenir informació i prendre les decisions més encertades procurant no equivocar-nos gaire", assenyala Vergé, que reconeix que sempre han estat inquiets i han intentat incorporar les noves tecnologies, sobretot quan hi havia una oportunitat per estalviar costos, com a través de la instal·lació de la caldera de biomassa quan, cada cop, hi havia més demanda i menys oferta d'aquest tipus d'energia.

Ser presents al mercat, conèixer la tecnologia i estar al dia, estar en contacte amb gent del sector i restar atents a les tendències. Aquestes han estat les constants d'una cooperativa que s'estén més enllà dels mateixos camps amb vocació comarcal i de servei, i amb la intenció de fer aquest sector un àmbit del qual poder viure en condicions i garantir un futur com a màximes. Hi ha diferents formes de pensar i la cooperativa és plural tal com ho és el poble, però la confiança entre els socis i la vocació constant de millora fa que, malgrat que una decisió pugui ser difícil per la inversió que suposa, el cost s'amortitzi i els beneficis quedin per mig i llarg termini, fent sòlida la base d'un sector cada cop més divers, transgeneracional i multidisciplinari que no espera l'acció de l'administració (com la necessària modernització dels Canals d'Urgell), sinó que directament la requereix.

Santi Vergé Fallada:

"El tret distintiu va ser això: vocació de comarca i de servei. A principis dels noranta hi havia problemes per trobar gent per collir, així que vam fer un allotjament de temporers, tot i que l'administració no ho veiés clar, que avui està donant bon servei i ha estat una bona solució per evitar problemes als carrers. Amb la benzinera, el mateix. Al poble no n'hi havia cap. La cooperativa sempre ha sigut pionera i ha resolt les necessitats del món rural. Ha tingut un paper molt rellevant en el lideratge de la modernització de l'activitat agrària"

Aquests empresaris agraris tenen clar que és una qüestió de dignitat i qualitat de vida: el futur es troba en la sobirania alimentària i en la vida sostenible, tant a escala ambiental com humana. "S'està veient que Catalunya necessita Lleida i la pagesia per no dependre de les importacions i tenir els aliments a prop. I en aquest punt que disposem de la informació, la modernització és una qüestió de qualitat de vida. Controlar els processos i adaptar-nos a les necessitats de les plantes és molt important", assegura convençut Masot, amb la fermesa pròpia d'un sector que a Miralcamp està unit, es mostra fort i esperançat i, segurament, pot marcar el camí dels qui, grans i joves, definiran el futur del camp, de Catalunya i del món.

N. 3

Revista Municipal de Miralcamp

Jordi Calafell Balp: de Miralcamp a Madrid

La història d'un músic miralcampí a les espanyes

Diuen que la música és l'educadora dels sentiments i, al mateix temps, un llenguatge universal. Amb ella podem entendre'ns sense parlar i podem comunicar-nos sense mirar-nos als ulls. La música viatja per tots els territoris i en cadascun d'ells hi trobem el seu estil característic. Us presentem Jordi Calafell Balp qui, natural de Miralcamp, se'n va anar a viure a les espanyes per dedicar-se a la música, a la Comunitat de Madrid.

La píndola del Jordi és clara: "Cal créixer a poc a poc, no aconseguir-ho tot de cop i volta i anar canviant els teus objectius a mesura que els vas complint. L'objectiu és tenir sempre nous objectius"

Text: Marta Argilés Fotografia: Cedida

On vius actualment, Jordi?
Madrid capital. Concretament, al carrer Tarragona; estranyes coincidències. Estic al costat de l'estació d'Atocha, cosa que em permet baixar a Catalunya bastant sovint.

Quan et vaig contactar em va sorprendre la teva afirmació: "Treballo en hores intempestives". A què et dediques?
[Esclafeix a riure] Imparteixo classes de flauta travessera a la Escuela Municipal de Música Enrique Granados de Majadahonda de Madrid, on també assumeixo el càrrec de secretari i hi dirigeixo una orquestra de flautes. A part d'això, treballo en un altre col·legi amb 1.600 alumnes a Pozuelo de Alarcón. Allí hi dirigeixo un cor de 100 persones adolescents d'entre 13 i 15 anys fascinades per la música. A més, componc la música que després interpretaran als espectacles i també la d'una companyia de teatre que es diu DesBaratats Teatre. Amb la pandèmia, les classes particulars es van anul·lar i aleshores vaig estar treballant en càterings, hotels i restaurants. Viure a Madrid és car i viure només de la música és complicat.

D'altra banda, ets miralcampí. Parla'ns dels teus orígens...
A Miralcamp vaig tenir, de professores de música, la Maite i la Dolors. El meu primer contacte amb la música va ser amb el Javi i l'Adriana en una extraescolar que es feia a la planta superior de l'edifici de la guarderia. Allí hi havia un piano, el Javi impartia el llenguatge musical i l'Ariadna feia flauta.

Hi vas actuar mai, a Miralcamp?
Sí. Amb l'escola hi representàvem teatres. Amb l'orquestra i el cor de l'Escola Municipal de Mollerussa vam fer-hi alguns concerts. Cada vegada que hi havia una festa al poble i es feia la missa, jo hi actuava juntament amb un violinista i un pianista. També hi actuàvem quan fèiem actes solidaris. Un cop vaig fer-hi un recital per preparar-me per l'accés al conservatori superior!

Ara hi ha una associació cultural, el Miralcamp Activa't. Ho coneixes?
Crec que és prou nova, però sé que existeix. A Miralcamp hi vaig viure fins als 17 anys. En aquells temps hi havia una associació que es deia La joventut eterna i ens van deixar una gran casa la qual vam pintar i hi organitzàvem esdeveniments pel poble.

És curiós que l'escola on treballes porti per nom el de l'eminent músic lleidatà-
Jo crec que ha sigut una casualitat bèstia. Buscat, no ha estat.

Com és la cultura musical a la Comunitat de Madrid?
Cervesa i terrassa. Zero cultura. Sí que hi ha teatres, però ho freqüenten uns públics molt reduïts. La música en directe no és un fort. A la Calle Libertad número 18 hi ha un local on pots actuar si ets cantautor, però si ets un músic que ha tocat durant 50 anys i no tens peces teves, no hi tens cabuda.

Com ho gestiones, això?
Aquí no saben valorar les coses. Estic cremat. La paraula és infravalorat el 100%. A Catalunya vaig estar treballant a l'Intèrpret, al col·legi l'Episcopal i a l'Escola Municipal de Música de Bellpuig. Mai em vaig trobar amb el que em trobo aquí. La frase "els catalans de les pedres en fan pans", doncs a Madrid és al revés, "dels pans en fan pedres". Aquí la gent en lloc d'aportar, compartir, crear, ajudar, el que fan és fer gran l'individualisme: "si veig que fas alguna cosa bé, et menyspreuaré".

Què creus que hi falta, Jordi?
Falta entendre que s'ha d'aprofitar el valor positiu d'una persona. "Queda't amb el millor de les persones". Aquí juguen amb una mentalitat totalment inversa a aquesta filosofia positiva. És com una bola de neu que es va fent grossa. S'hi ha de fer un canvi, però jo no sé per on començar, ja que a l'escola on treballo, l'energia negativa ja ve dels mateixos professors.

Estem parlant de pedagogia, no? Quins elements fonamentals creus que ha de tenir la pedagogia per tal d'impartir una educació musical sana?
El primer element és que t'encanti el que estàs fent, perquè l'alumne entengui el que està passant i el que li estàs ensenyant a classe. Si tu no estimes el que fas i el que estàs explicant, no és recíproc... "La letra con sangre entra", però ho has de fer saber entendre. El segon és evitar l'intrusisme. Has d'estar molt format per poder defensar el que estàs fent. I l'últim element és l'experiència. És una cosa que només la pots aprendre mitjançant la pràctica.

Què et fa falta per fer aquest canvi?
Una feina. Vull trobar alguna cosa que em permeti viure, ja que viure a Madrid és agressiu perquè les factures són abusives; per pagar-les necessito dues o tres feines.

Parlem dels teus hobbies. Què t'agrada fer en el teu temps lliure, en cas que n'hi hagi...?
M'encanta passar estones amb mi mateix, anant a córrer, etc. "Mente sana in corpore sano". El 75% de les menjades intento que portin alguna peça de fruita. Considero que si físicament et sents bé, és més fàcil afrontar la vida.

Pots viure de la música, actualment?
Visc de la música, però realment estic vivint de l'ensenyança i l'educació. És un curro de pic i pala i de cada dia.

Tens algun somni no trobat?
Als 14 anys tenia claríssim que volia formar part d'una orquestra simfònica. Jo era membre de l'Orquestra Simfònica de Catalunya. Després vaig veure que això era molt complicat i no tan factible com em semblava.

Quina composició ens recomanes que afegim a les nostres vides?
No puc triar. Em ve al cap una llista infinita. Avui te'n diria una i demà una altra, ja que depèn molt del teu estat d'ànim. Ara mateix et recomanaria una cançó de collita pròpia. És una composició que estic treballant amb el cor dels adolescents a Madrid i els hi encanta, és "El roble". Fa referència a una representació d'un fragment bíblic on s'explica que el rei jutja les persones sota un roure. La defineixo com a poderosa.

Podries dir-nos algun referent musical?
No i sí [riures]. És impossible centrar-te en un. Si et centres només en un, acabaràs caient en l'error de la imitació. Tinc 800 referents de compositors des de l'any 1600 fins a l'actualitat, perquè cadascun d'ells va aportar una cosa a la història de la música. Sí que tinc un llibre per recomanar: "Històries i anècdotes dels compositors". S'hi narren autèntiques anècdotes.

Et replanteges un canvi?
Sí, i trenta vegades sí. El problema és que fa quinze anys que soc a Madrid i el que he aconseguit aquí amb pic i pala em costaria molt començar-ho a un altre lloc. Crear tot això és extraordinàriament complicat. Jo no paro de buscar, estic apuntat a ofertes de la Generalitat de Catalunya, de la Generalitat Valenciana. Busco territoris que no tenen la mentalitat que tenen aquí, València i Catalunya. Tinc ganes de tornar-hi.

"Tu pots crear una petita gran revolució. Però fer una revolució sol és complicat"

Actuació d'homenatge a les víctimes del terrorisme (10/03/2022)

HYGIA PECORIS, SALUS POPULI

LA MATANÇA DEL PORC: TRADICIÓ I SANITAT

Matança del porc. Villa de Arbeteta (Guadalajara) - Autor anònim

Text: Dr. Jaume Verdés i Torres

La matança del porc era, fins fa uns certs anys, una festa molt arrelada en els domicilis del nostre poble durant els mesos d'hivern. Al mateix temps, també va ésser una tradició que tenia unes connotacions no tan sols culturals, sinó també socials, familiars i inclús econòmiques.

Dic va ésser, en passat, perquè actualment està desapareixent aquesta activitat tradicional a causa de certes normes sanitàries de la Unió Europea i també al fet que està desapareixent la figura professional del matador de porcs, el «matacotxos».

Així, en el nostre poble era molt típic que les famílies agafessin un o dos garrins en els mesos d'estiu i els engreixessin amb les restes de casa o del camp fins a arribar a l'hivern; llavors, procedien al seu sacrifici per poder tenir carn fresca i embotits en les mesades següents. Inclús a Miralcamp, antigament en la festa del Carnestoltes, s'havia realitzat la matança del porc, essent un acte popular més d'aquella celebració. Avui, això seria impossible, ja que la Llei de Protecció dels Animals de Catalunya prohibeix expressament matar un animal en públic.

Aquest costum, a la vegada, tenia també un interès i un vessant sanitari focalitzat i restringit en la mostra porcina que es portava a analitzar al veterinari per tal de certificar que aquell animal era apte pel consum. En aquest punt, cal indicar que no era pas poc freqüent, quan els menescals donàvem el resultat mostral, que els comensals familiars ja n'haguessin consumit una part, sobretot la xulla.

Si ens endinsem en aquesta patologia que volíem diagnosticar, la 'triquinosi', en destacaríem que és una malaltia parasitària —a escala conceptual, podem definir un paràsit com un organisme que viu i s'alimenta d'un altre ésser, al qual anomenem hoste—. En aquest cas, aquest microbi és un cuc rodó intestinal microscòpic que s'anomena 'Trichinella spiralis'. Aquest paràsit es pot trobar en carns de porc, porc senglar, cavall, guineus, rates... I és que, de fet, concretament molts porcs, antigament s'infestaven pel consum de rosegadors.

Un cop ingerida la carn infestada amb aquest paràsit, aquest arriba a l'intestí i allí, via sanguínia o bé limfàtica, es pot repartir per tot el cos. Però, sobretot,

s'estén als músculs que tenen major activitat i concentració d'oxigen (és a dir, el cor, la llengua, els intercostals i el diafragma), al pulmó i al cervell. Per això, quan s'analitza una mostra porcina per a examinar aquesta malaltia, ho fem observant en el microscopi trossos de múscul dels anteriorment citats.

Els símptomes solen ser inicialment gastrointestinals (vòmits, dolor abdominal, diarrea) i posteriorment musculars (trastorns respiratoris i cardíacs) i nerviosos (insomni, convulsions, vertigen). En general, tot i que sol ser una malaltia benigna en l'espècie humana, certes persones han de ser hospitalitzades i poden arribar a morir. La mortalitat sol ser inferior a l'1%, encara que pot arribar fins al 40% si no es diagnostica i tracta ràpidament.

En una carn infestada, l'única forma de matar el paràsit és cuinant-la a més de 77°C durant mitja hora. La congelació, la salaó i la dessecació no l'eliminen. Per això, els pernils, les llonganisses i altres productes curats elaborats amb carn són possibles transmissors d'aquesta malaltia si l'animal estava parasitat.

Actualment, gràcies a les millores higièniques, sanitàries i estructurals de les instal·lacions porcines, i també a la disminució de la criança i matança domiciliària, així com una major conscienciació d'aquest problema de salut pública, la incidència d'aquesta patologia ha disminuït molt, de manera que els casos actuals i més residuals es deuen, principalment, al consum d'animals de caça, és a dir, de porcs senglars.

Salut, sort i encerts!

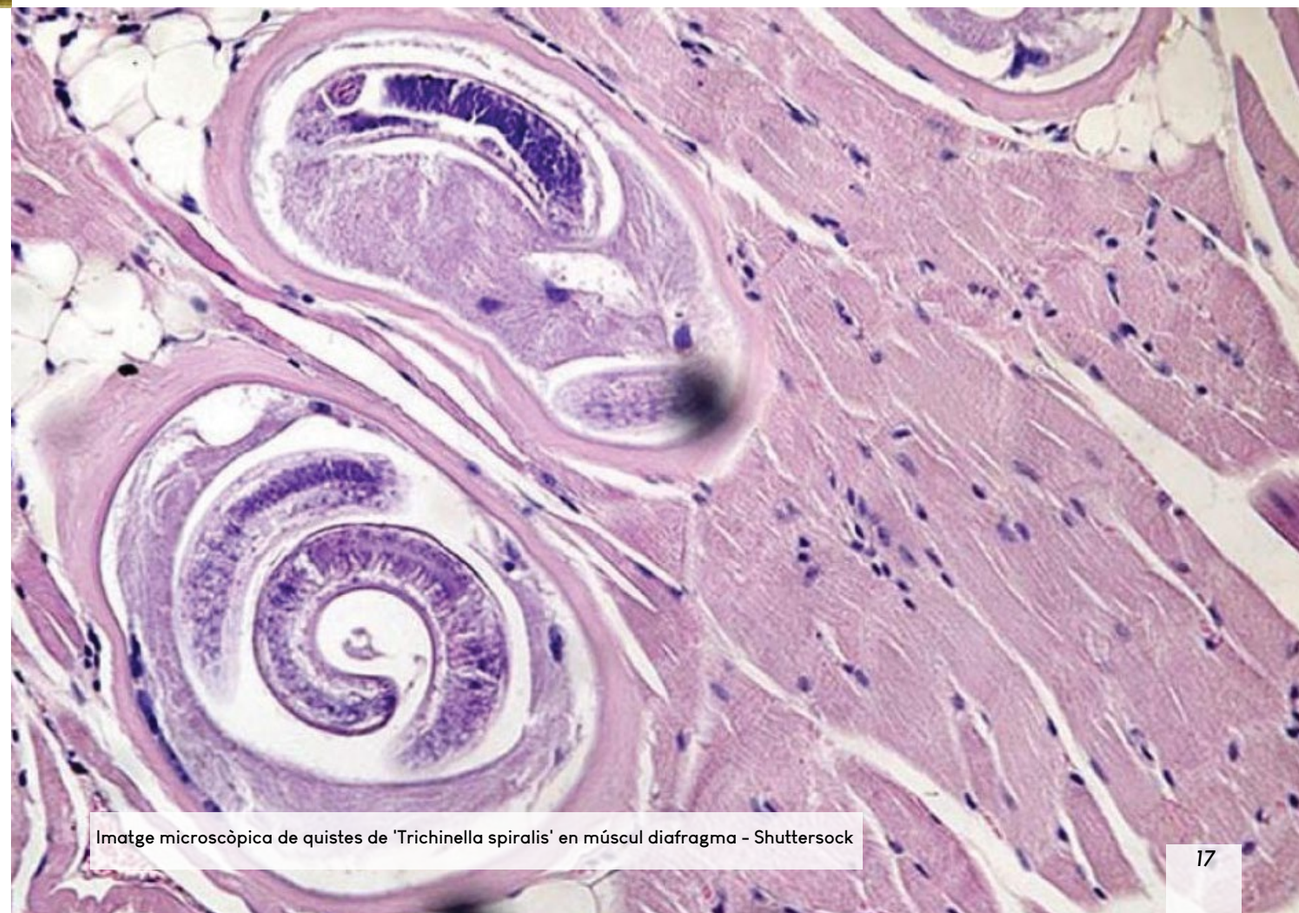

Imatge microscòpica de quistes de 'Trichinella spiralis' en múscul diafragma - Shuttersock

Què es cou a Miralcamp?
Gaspatxo de maduixes i alvocat

Text: Marina Pallàs Barta

El miralcampí Jordi Pallàs Bellet, cuiner al restaurant Aimia de Lleida, ens presenta una recepta d'estiu refrescant, un entrant senzill i deliciós ideal per sorprendre els nostres convidats... O a nosaltres mateixos!

Ingredients:

1/2 kg de maduixes
2 tomàquets madurs
2 llesques de pa sec
1 ceba tendra
Oli d'oliva verge extra
Un raig de vinagre de vermut
Sal i pebre
1 alvocat a daus
Cibulet picat

Elaboració:

Netejar bé les maduixes i els tomàquets. Pelar i picar la ceba tendra.

Triturar tots els ingredients afegint un raig d'aigua freda i salpebrar. Colar i reservar-ho tot plegat a la nevera.

Tallar l'alvocat a daus i reservar.

Un cop el gaspatxo estigui ben fred, emulsionar amb un raig d'oli d'oliva verge extra.

Emplatar en un bol o copa de vidre, posant els daus d'alvocat com a base i el cibulet picat damunt de tot.

Bon profit!

Fotografia: Cedida per Jordi Pallàs Bellet
Fotografia recepta: Karolina Kolodziejczak (Unsplash)

EXTRA, EXTRA !

Hem renovat els parcs infantils de la vila!

Els parcs de Bellavista i Boletera, per a infants de 2 a 8 anys i de 5 a 14 anys, respectivament, ja s'han obert al públic després de la seva renovació a partir de materials d'alta qualitat i de propietats saludables, resistents i que requereixen molt poc manteniment, esperant a ser utilitzats de manera responsable i seguint les normes recollides en el cartell adjunt.

Amb el multijoc com a element central i enfocant-se a la diversitat funcional, els jocs estan pensats perquè siguin espais inclusius i que estimulin la comunicació, on tots els nens i nenes es puguin divertir junts, i també desenvolupin habilitats motrius com la coordinació, l'equilibri i la consciència espacial. Membranes d'escalada, punts de reunió, torres dobles, xarxes de tela d'aranya, cordes i complexes desafiaments fan que els nens i nenes vulguin tornar als parcs una vegada i una altra per viure més aventures i passar-ho bé amb els seus amics i amigues.

Continuem!